

Datum: 17.03. 2025.

Broj: 02-06-1030

KO PLAĆA IZBORNU KAMPANJU? STRANKE U IZVJEŠTAJIMA PRIKRILE 2,6 MILIONA KM, IZMJENE IZBORNOG ZAKONA NISU SPRIJEČILE ZLOUPOTREBU RESURSA

Sarajevo, 17. mart 2025. godine – „Političke stranke u postizbornim finansijskim izvještajima prikrile su najmanje 2,6 miliona maraka troškova izborne kampanje a izmjene izbornog zakona koje je nametnuo OHR nisu spriječile zloupotrebu javnih resursa, pokazao je izvještaj Transparency International u BiH o monitoringu Lokalnih izbora koji je predstavljen danas u Sarajevu.

Izmjene zakona trebale su uvesti red u finansiranje stranaka i spriječiti zloupotrebu resursa institucija, budžetskih sredstava i javnih funkcija za vođenje izborne kampanje. Ipak, podaci TI BiH pokazuju da su svi nivoi vlasti pred izbore podijelili oko 60 miliona KM kroz jednokratne davanja penzionerima i drugim kategorijama. Iako postoji jasna zakonska odredba koja zabranjuje indirektnu kupovinu glasova javnim sredstvima, skoro niko nije sankcionisan zbog ove pojave jer je CIK kroz primjenu potpuno obesmislio ove odredbe.

Ova institucija od različitih subjekata zaprimila je preko 200 prijava za zloupotrebu resursa, a sankcije su izrečene u samo 6% slučajeva, najčešće za zloupotrebu sredstava komunikacije na društvenim mrežama.

Kada su u pitanju troškovi kampanje TI BiH je kroz monitoring predizbornih skupova i oglašavanja putem bilborda, medija i društvenih mreža, izračunao da su stranke potrošile preko 12,3 miliona KM. Ipak, u postizbornim izvještajima sve partije kumulativno su prijavile 9,7 miliona KM ukupnih troškova kampanje. To je ua 2,6 miliona manje nego što je TI BiH izračunao na samo četiri segmenta a najveći iznos od oko milion KM prikrilo je samo SNSD.

Tokom panel diskusije, koja je organizvana u Europe House u Sarajevu predstavnici političkih partija, Centralne izborne komisije i civilnog društva istakli su potrebu za daljim unapređenjem izbornog zakonodavstva i pozvali poslanike u Parlamentarnoj skupštini BiH da donesu neophodne tehničke izmjene izbornog zakona.

Cilj treba biti uvođenje novih tehnologija i rješenja koje će spriječiti manipulaciju izbornim rezultatima, trgovinu mjestima u biračkim odborima, zloupotrebu javnih resursa. Potrebno je dodatno poboljšati postojeće norme koje ograničavaju korišćenje javnih resursa i uvesti ograničenja javne potrošnje u predizbornom periodu.

Isto tako neophodno je unaprijediti odredbe koje se tiču transparentnosti finansiranja izbornih kampanja, jer je postojeće stanje omogućilo političkim strankama da dobar dio kampanje finansiraju iz nedozvoljenih izvora odnosno privilegovanih privatnih preduzeća koja posluju sa javnim sektorom.